

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

PAPP KÁROLY r. altábornagy

Szám:

Tárgy: alapvető jogot érintő rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása

Üi.:

Tel.:

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva **Panaszos** által előterjesztett panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés a) és e) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál (a továbbiakban: ORFK) – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf.: 117.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. Tájékoztatom, hogy a bírósági felülvizsgálat iránti keresetet a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 340/B. § (1) és (2) bekezdésére, a Pp. 394/B. § (1) bekezdésére tekintettel, a Pp. 397/I. § (1) bekezdése alapján elektronikusan is benyújthatja. Az elektronikus kapcsolattartás módjára vonatkozóan részletes tájékoztatást találhat a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes> menüpontban.

A határozat bírósági felülvizsgálat iránti keresetlevél elektronikusan előterjesztésre szolgáló űrlap a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes/birosagi-felulvizsgalat> menüpontból tölthető le.

A határozatot kapják:

- 1.) panaszos
- 2.) Független Rendészeti Panasztestület
- 3.) Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4.) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Panaszos postai úton terjesztette elő panaszbeadványát, amelyben a vele szemben fogatosított rendőri intézkedést kifogásolta.

A panaszos a panaszában előadta, hogy *-n bement az egyik barátjával az Okmányirodába, hogy kikérjen egy igazolást. Az ügyintéző hölgy átvette tőle a személyes okmányait, majd hosszú időre eltűnt. A panaszos és barátai érdeklődtek az ügyintézőtől, hogy mikor kapják vissza az okmányokat, aki azt válaszolta, hogy még várniuk kell. A panaszos barátja végül bement az ügyintéző hölgyhöz és elmagyarázta neki, hogy a panaszos cukorbeteg, nemsokára ennie kell, különben le fog esni a vércukorszintje, ezért nem várakozhat sokáig. Időközben megjelent két rendőr és különösebb magyarázat nélkül bevitték a panaszost a Rendőrkapitányságra, ahol elvették a panaszos összes értéktárgyát, beleértve a telefonját is. A rendőrök tegeződve, durva hangnemben megparancsolták a panaszosnak, hogy üljön le. Azt mondták, azért állították elő, mert nem beszél magyarul. (A panaszos a beadványában maga is elismerte, hogy nyelvtudása valóban messze nem tökéletes, és a beadvány megírásában is a lánya segédkezett.)

A rendőrök nem egyeztek bele, hogy a panaszos a következő nap az ügyvédjével és egy tolmáccsal visszajöhessen a kapitányságra, illetve azt sem engedték meg, hogy a feleségének telefonáljon.

A rendőrök megkérdezték a panaszostól a nevét, címét, hogy hol szerezte az állampolgárságát, ki írta a kérelmét és hol van a lánya. A panaszos minden kérdésre készségesen válaszolt. A kihallgatás közben a panaszos rosszul lett, lement a vércukor szintje és felment a vérnyomása. Elmondta, hogy még a kihallgatás előtt bevett két nyugtatót, de azok nem nagyon hatottak. Végül a rendőrök mentőt hívtak, azonban saját felelősségére nem ment be a kórházba. Mindeközben a rendőrök alá akartak íratatni valamit a panaszossal, amit ő megtagadott.

A rendőrök visszaadták a panaszosnak a telefonját, így fel tudta hívni a feleségét és el tudta mondani neki, hogy hol van. Miután a panaszos családja megtudta, hogy mi történt vele, a lánya telefonon hosszasan elbeszélgetett az egyik rendőrnővel. Ezután a rendőrök azt mondták a panaszosnak, hogy hazaengedik, ha aláír valamilyen igazolást, azonban félt bármit is aláírni. Végül a rendőrök maguk aláírták a papírt, és hazaengedték a panaszost.

A panaszos beadványa további részében a családja történetét ismertette, illetve a sérelmeit fogalmazta meg.

A panaszos kérte, hogy az ügyét a Panasztestület vizsgálja ki.

A Panaszos – panasz szerint – a vele szemben fogatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban az alábbiakat kifogásolta:

- a rendőri intézkedés kezdeményezését,
- az előállítás jogalapját,
- hiányos szóbeli tájékoztatást,
- a tolmács megtagadását,
- a mobiltelefonját nem használhatta,
- az intézkedő rendőrök hangnemét.

A Panasztestület a lefolytatott vizsgálatában megállapította, hogy a panaszos intézkedés alá vonása és igazoltatása kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában történt. Ugyanakkor a Panasztestület úgy ítélte meg, hogy a panaszos előállítására megfelelő jogalap nélkül került sor, ezért megállapította a panaszos személyi szabadsághoz fűződő jogának sérelmét. A

Panasztestület az előállítás okának nem kellően pontos közlése miatt, valamint a telefonhasználattal (kiértésítéssel) kapcsolatban indokoltnak látta megállapítani a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogának sérelmét. Ugyanakkor az egymásnak ellentmondó panaszosi és rendőrségi állítások miatt az alkalmazott hangnem és bánásmód miatt a panaszos emberi méltóságához való jogának sérelme nem volt megállapítható.

A Panasztestület úgy ítélte meg, hogy az alapjogsérelem elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően – súlyos alapjogsérelem esetén – a panaszt az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

II.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettségének keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközöket szerezte be:

- panaszbeadvány;
- Osztály hivatalos feljegyzése;
- jelentése;
- előállítás végrehajtásáról készült jelentése és az intézkedésről szóló parancsnoki kivizsgálás;
- előállítás időtartamáról kiállított igazolás;
- Alosztály határozata;
- kapitányságvezető átirata;
- kormányablak által átadott, korábbi és aktuális okmányok iratokra vonatkozó listája;
- rendőri jelentés.

III.

A lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás során a panaszos által előterjesztett panaszban megfogalmazott állításokat alátámasztó további bizonyítási indítványt, egyéb nyilatkozatot, illetőleg bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott. Az eljárás során – az intézkedő rendőrök által tett jelentésekben foglalt nyilatkozatokon túl – egyéb bizonyíték nem merült fel, ugyanakkor a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján eleget lehetett tenni a Ket. 50. § (1) bekezdésben előírt tényállás tisztázási kötelezettségnek.

Ezek alapján a Pp. 195. § (1) bekezdés szerint a rendőri jelentés közokirati jellegére tekintettel, az abban foglalt tények ellenkezőjére vonatkozó bizonyíték hiányában, döntésem meghozatalánál a rendőri jelentésekben foglaltakat vettem alapul. Ezen álláspontom kialakításánál figyelemmel voltam több korábbi bírósági ítéletre és döntésre is. (Pl.: 1/2004. Büntető jogegységi határozat, BH2009. 230, Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.K.27.173./2013/7. számú ítélete.)

IV.

A tényállás teljes körű tisztázása szempontjából kiemelt jelentőséggel bírnak a Panaszossal szemben történt intézkedés alább részletezett előzményei, amely előzmények a II. részben felsorolt bizonyítási eszközök alapján kerültek megállapításra.

Az előállítás végrehajtásáról készült jelentés szerint *-n a Járási Hivatalban * óra * perckor a panaszost az Rtv. 29. § (1) bekezdése szerinti igazoltatatták, a 29. § (6) bekezdése alapján – mint igazoltatott személyt – a ruházatát átvizsgálták, a 33. § (2) bekezdésének b) pontja alapján, mint bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személyt, előállították. Az intézkedés során kényszerítő eszközt nem alkalmaztak. A jelentést * és * írta alá.

Az intézkedés alapjául szolgáló esemény leírásánál a jelentés rögzítette, hogy a fenti napon és időben * utasítására megjelentek * szám alatti helyen, mivel a kormánytisztviselő azt a bejelentést tette, hogy fent nevezett személy – aki ukrán-magyar kettős állampolgár – gépjármű ügyintézés céljából jelent meg a Járási Hivatalban. Az ügyintézés során a kormánytisztviselő megállapította, hogy a panaszos nem ismeri a magyar nyelvet, vele az ügyben érdemben kommunikálni nem tudott.

A kormánytisztviselő intézkedésére az alábbiak miatt került sor:

A rendőri szerv vezetőjének összefoglaló jelentése szerint az előző évben 44, a tárgyévben 225 büntetőeljárást folytatott a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 342. § (1) bekezdés c) pontja szerint minősülő és büntetendő intellektuális közokirat-hamisítás büntetendő gyanúja miatt. Ezeknek a nyomozásoknak az alapját az képezte, hogy a gyanú szerint az eljárásban érintett külföldi személyek anyagi ellenszolgáltatásért cserébe úgy szereztek magyar állampolgárságot, hogy a magyar állampolgárság megszerzéséhez szükséges feltételeket nem tudták teljesíteni. Ezen feltételek nemlétének a legtipikusabb megnyilvánulási formája a magyar nyelv ismeretének hiánya volt, annak ellenére, hogy a magyar nyelv ismerete a magyar állampolgársági vizsga sikeres teljesítésének egyik feltétele. Az ilyen delictumok eredményes felderítése érdekében a Bűnügyi Igazgatóság azt az eljárási rendet alakította ki a megyében, hogy amennyiben a rendőrség arról szerez tudomást, hogy hivatalos eljárás során (pl. határátléptetés, hivatali ügyintézés) azt a kettős állampolgárt, aki magyar állampolgársággal is rendelkezik és a magyar nyelvet nem beszéli, bűncselekmény gyanúja miatt elő kell állítani és el kell számoltatni a magyar állampolgárság megszerzésével összefüggésben. Ezt a gyakorlatot eredményesen alkalmazták a megye rendőri szervei az elmúlt években, amit a Főügyészség sem kifogásolt.

A Rendőrkapitányság vezetőjének jelentése a fentieket támasztja alá, miszerint a bűnügyi osztályvezető utasítása alapján – a folyamatban lévő állampolgársági ügyekre való tekintettel – a Kormányhivatal Okmányirodájában ügyintézésre jelentkező magyar állampolgár, aki a magyar nyelvet nem beszéli, bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt elő kell állítani a Rendőrkapitányságra. Az előállításról értesíteni kell a Bűnügyi Osztályt, mert a kihallgatást ők végzik, az előállított személyek kihallgatásáról videofelvételt készítenek, mivel az előállított személyekkel szemben felmerül a Btk. 342. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt intellektuális közokirat hamisítás büntetendő gyanúja.

A kialakult gyakorlat az idő múlásával annyiban változott, hogy a kihallgatás lefolytatása is a Rendőrkapitányság hatáskörébe került és az elvégzett nyomozati cselekmények iratanyagát küldték, küldik meg a Bűnügyi Osztály részére.

Az intézkedő rendőrök igazoltatás alá vonták a panaszost és szóban meghallgatták, aki elmondta, hogy körülbelül 12 éve lakik Magyarországon, akkor szerzett honosságot, azonban ezt iratokkal bizonyítani nem tudta. A panaszos adatait magyar személyazonosító igazolványából rögzítették, majd ellenőrizték, hogy szerepel-e a KIR-ben. (Nem szerepelt benne.)

Ekkor az intézkedő rendőrök felvették a kapcsolatot az illetékes rendőrkapitányság szolgálatirányítójával és jelentést tettek neki a történetekről, aki a Bűnügyi Osztállyal történt

egyeztetést követően utasította őket nevezett személy előállítására. Az intézkedő rendőrök közölték a panaszossal, hogy mint bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személyt előállítják a Rendőrkapitányságra. Átvizsgálták a ruházatát és felhívták a figyelmét arra, hogy amennyiben ellenszegül, vele szemben kényszerítő eszközt fognak alkalmazni. A panaszos az intézkedés során együttműködő volt, a rendőri utasításokat betartotta, így nem került sor kényszerítő eszköz használatára. A panaszos az előállítás során rosszullette panaszkodott, ezért a mentőszolgálat munkatársai a rendőrkapitányság épületében megvizsgálták, és megállapították, hogy ellátást nem igényelt. (A jelentést tevő rendőrök a jelentéshez mellékeltek az OMSZ mentési dokumentációs lapot.)

A panaszost a továbbiakban sérülés és panaszmentes állapotban átadták a Bűnügyi Osztály részére, kihallgatás céljából. A jelentés szerint az Rtv. 33. § (4) bekezdés alapján az előállítás okáról a tájékoztató és az előállítás idejéről szóló igazolás kiadásra került. Az előállítás oka *-n * óra * perckor megszűnt, ekkor a nevezettet sérülés és panaszmentes állapotban szabadon bocsátották.

A parancsnoki kivizsgálás szerint a panaszossal szemben fogatosított igazoltatás, ruházatátvizsgálás és előállítás jogszerű és szakszerű volt, az intézkedés során érvényesült az arányosság követelménye.

V.

A panaszban megfogalmazott sérelmek vonatkozásában az alábbiakat állapítottam meg.

1) A rendőri intézkedés kezdeményezése

Az Rtv. 1. § (2) bekezdés 4. pontja szerint *„A rendőrség az Alaptörvényben, az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében:*

4. közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el.”

Az Rtv. 11. § (1) bekezdése szerint *„A rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak - az e törvényben foglaltak figyelembevételével - engedelmeskedni, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.”*

Az Rtv. 13. §-a szerint *„A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.”*

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 8. § (1) és (2) bekezdése szerint *„A rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről - ha az elkövető ismert, annak megjelölésével - feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében.*

(2) A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást.”

A Szolgálati Szabályzat 9. § (1) bekezdése alapján *„A rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy - jogszabály által meghatározott esetekben - helyszíni bírságot szab ki, vagy helyszíni bírság kiszabása helyett - ha a szabálysértési eljárásról szóló törvényben megállapított feltételek fennállnak - szóbeli figyelmeztetést alkalmaz.”*

A Btk. 342. §-a rendelkezik a közokirat-hamisítás büntetéről.

E szerint *„Aki*

- a) hamis közokiratot készít, vagy közokirat tartalmát meghamisítja,
 b) hamis, hamisított vagy más nevére szóló valódi közokiratot felhasznál,
 c) közreműködik abban, hogy jog vagy kötelezettség létezésére, megváltozására vagy megszűnésére vonatkozó valótlan adatot, tényt vagy nyilatkozatot foglaljanak közokiratba, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

A panaszos állítása szerint a Járási Hivatalban megjelent panaszostól miután az ügyintéző elvette a panaszos személyes okmányait, hosszú időre eltűnt, ezért egy idő után a panaszos barátja érdeklődött, hogy mikor kapják vissza az okmányokat (mivel a panaszos cukorbeteg), aki azt válaszolta, hogy még várniuk kell. Időközben megjelent két rendőr és különösebb magyarázat nélkül bevitték a panaszost a Rendőrkapitányságra.

Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés szerint a bejelentés arra vonatkozott, hogy panaszossal történő ügyintézés során az ügyintéző megállapította, hogy a panaszos a magyar nyelvet nem ismeri, érdemben nem tudott kommunikálni vele.

A Kormányhivatal rendőri intézkedést kérő ügyintézőjének hivatalos feljegyzésében foglaltak szerint a városi Kormányablak hivatalos helyiségében gépjármű ügyintézés céljából ott személyesen megjelenő magyar-ukrán kettős állampolgárságú panaszosról az ügyintéző az eljárás során megállapította, hogy az ügyfél a magyar nyelvet nem ismeri (magyar nyelven csak minimális szinten beszél), az ügyben érdemben nem tud vele kommunikálni, továbbá azon felszólítására, hogy kint várakozzon, fenyegetően lépett fel, és ukrán nyelven kiabált.

A Rendőrkapitányság vezetőjének jelentésében foglaltak szerint az ügyintéző az állampolgársági ügyben a fentiekben említett és részletezett eljárásrend szerint a Rendőrkapitányság bűnügyi osztályvezető szolgálati mobiltelefonjára tette meg bejelentését. A jogellenes cselekmények elkövetésére vonatkozó telefonos bejelentés tartalma olyan körülményre utalt, amely a közrend védelme érdekében az Rtv. idézett 13. §-a alapján intézkedési kötelezettséget keletkeztettek.

A fentiekre tekintettel a rendőri intézkedés kezdeményezése jogszerű, szakszerű és indokolt volt. Ezért a panasz e tekintetben is alaptalan.

2) Az előállítás jogszerűsége

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja szerint „A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt,

b) aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható;

Az Rtv. 15. §-a alapján „A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.”

A magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény (továbbiakban: Átv.) 4. § (1) bekezdése szerint „Kérelmére honosítható a nem magyar állampolgár, ha:

e) igazolja, hogy alkotmányos alapismeretekből magyar nyelven eredményes vizsgát tett, vagy ez alól a törvény alapján mentesül.

Az Átv. 4/A. § (1) bekezdés szerint „a 4. § (1) bekezdés e) pontjában meghatározott vizsgát a kérelmező a Kormány által rendeletben kijelölt szerv által meghatározott vizsgabizottság előtt teszi le.

„(2) Nem köteles vizsgát tenni:

c) aki a kérelem benyújtásakor hatvanadik életévét betöltötte;”

A panaszos sérelmezte, hogy ok nélkül állították elő a Rendőrkapitányságra.

A Rendőrkapitányság vezetőjének átiratában foglaltak szerint az úgynevezett állampolgársági ügyben kialakított eljárásrend szerint az illetékes Kormányablak kormánytisztviselője tett bejelentést a Rendőrkapitányság bűnügyi osztályvezetőjének szolgálati mobiltelefonjára.

A kormánytisztviselő intézkedésére az alábbiak miatt került sor:

Az rendőri szerv vezetőjének összefoglaló jelentése szerint a Bűnügyi Igazgatóság több száz büntetőeljárást folytatott a Btk. 342. § (1) bekezdés c) pontja szerint minősülő és büntetendő intellektuális közokirat-hamisítás büntettének gyanúja miatt a közelmúltban. Ezeknek a nyomozásoknak az alapját az képezte, hogy a gyanú szerint az eljárásban érintett külföldi személyek anyagi ellenszolgáltatásért cserébe úgy szereztek magyar állampolgárságot, hogy a magyar állampolgárság megszerzéséhez szükséges feltételeket nem tudták teljesíteni. Ezen feltételek nemlétének a legtipikusabb megnyilvánulási formája a magyar nyelv ismeretének hiánya volt, annak ellenére, hogy a magyar nyelv ismerete a magyar állampolgársági vizsga sikeres teljesítésének egyik feltétele. Az ilyen delictumok eredményes felderítése érdekében a Bűnügyi Igazgatóság azt az eljárási rendet alakította ki a megyében, hogy amennyiben a rendőrség arról szerez tudomást, hogy hivatalos eljárás során (pl. határátléptetés, hivatali ügyintézés) azt a kettős állampolgárt, aki magyar állampolgársággal is rendelkezik és a magyar nyelvet nem beszéli, bűncselekmény gyanúja miatt elő kell állítani és el kell számoltatni a magyar állampolgárság megszerzésével összefüggésben. Ezt a gyakorlatot eredményesen alkalmazták a megye rendőri szervei az elmúlt években, amit a Szabolcs-Szatmár-Bereg Főügyészség sem kifogásolt.

A Rendőrkapitányság vezetőjének jelentése a fentieket támasztja alá, miszerint a bűnügyi osztályvezető utasítása alapján – a folyamatban lévő állampolgársági ügyekre való tekintettel – a Kormányhivatal Okmányirodájában ügyintézésre jelentkező magyar állampolgár, aki a magyar nyelvet nem beszéli, bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt elő kell állítani a Rendőrkapitányságra. Az előállításról értesíteni kell a Bűnügyi Osztályt, mert a kihallgatást ők végzik, az előállított személyek kihallgatásáról videofelvételt készítenek, mivel az előállított személyekkel szemben felmerül a Btk. 342. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt intellektuális közokirat hamisítás büntett gyanúja.

A kialakult gyakorlat az idő múlásával annyiban változott, hogy a kihallgatás lefolytatása is a Rendőrkapitányság hatáskörébe került és az elvégzett nyomozati cselekmények iratanyagát küldték, küldik meg a Bűnügyi Osztály részére.

A szóban forgó bejelentés alapján szintén felmerült a Btk. 342. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt intellektuális közokirat-hamisítás büntett gyanúja, így a bűnügyi osztályvezető arra utasította a szolgálatirányító parancsnokot, hogy a Járási Hivatalba küldjön járőrt annak érdekében, hogy a bejelentésben foglaltakat pontosítsa és a szükséges további intézkedéseket tegye meg. A szolgálatirányító parancsnok két fős járőrt küldött a helyszínre, akiket a kormánytisztviselő fogadott, és megerősítette a korábban tett bejelentésében elmondottakat. Az intézkedő járőr részére átadta az esetről felvett hivatalos feljegyzést, valamint a rendelkezésükre álló rendszerből kinyert okmányadatokat.

A panaszossal szemben az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján igazoltatás és a 29. § (6) bekezdésében rögzített ruházatátvizsgálás intézkedést foganatosítottak, majd közölték, hogy az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontjában rögzítettek alapján előállítják az illetékes rendőrkapitányságra. A panaszossal az intézkedő rendőr közölte, hogy gyanú merült fel arra vonatkozóan, hogy intellektuális közokirat-hamisítás büntettet követett el, és ennek tisztázása céljából kerül sor az előállítására. Az, hogy a magyar nyelvet nem beszéli az előállítás indokaként nem hangzott el. (Az ugyan felmerülhet, hogy a panaszos csekély magyar nyelvi ismerete folytán ezt értette, ugyanis az állampolgárság megszerzésével kapcsolatos ügyek egyik

vizsgálható kérdése a magyar nyelv ismerete.) Az előállítás szükségességét az indokolta, hogy bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt az ügy körülményeinek tisztázása nem volt lehetséges a helyszínen, még minimális mértékben sem.

A rendőri szerv vezetőjének összefoglaló jelentése szerint az előállítás tényét árnyalják a Panasztestület azon állítását, hogy azért is szükségtelen volt az előállítás, mert „*a panaszos adatai rendelkezésre álltak, a későbbiekben kihallgatásra idézhető lett volna*”. Az ilyen típusú bűncselekmények esetében ugyanis a kettős állampolgársággal rendelkező személyek előtt nyitva áll a lehetőség, hogy Magyarországot elhagyva, a másik állampolgárságuk szerinti országba távozzanak, így kivonva magukat a magyar hatóság eljárása alól. Nyilvánvaló módon a helyszínen intézkedő rendőröknek ezzel a lehetőséggel is számolniuk kellett és ez is az előállítás szükségességét erősítette.

A fenti körülményeket figyelembe véve a panasz e tekintetben alaptalan.

3) Hiányos szóbeli tájékoztatás

Az Rtv. 33. § (4) bekezdése szerint „*az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.*”

Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés szerint a rendőrök közölték a panaszossal, hogy bűncselekmény gyanúja miatt állítják elő.

A kapitányságvezető jelentése cáfolta a panaszos azon állítását, amely szerint azért került előállításra, mivel a magyar nyelvet nem beszéli. Az előállítás indokaként ez a kijelentés nem hangzott el, ezt a panaszos érthette félre csekély magyar nyelvi ismerete folytán. A jelentés szerint a bűnügyes kolléganő, * tájékoztatta a panaszos lányát telefonon, hogy az előállítás célja annak tisztázása, hogy a panaszos a magyar állampolgárságát milyen körülmények között szerezte.

A panasz elbírálásakor a rendőri jelentéseket, mint közokiratot vettem figyelembe, ezért a fentiek alapján megállapítható, hogy a panasz alaptalan.

4) A tolmács megtagadása

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint „*A rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.*”

A Ket. 10. § (1) bekezdése szerint „*Ha a közigazgatási hatóság nem magyar állampolgárságú, a magyar nyelvet nem ismerő személy ügyében magyarországi tartózkodásának tartama alatt hivatalból indít azonnali intézkedéssel járó eljárást, vagy a természetes személy ügyfél azonnali jogvédelemért fordul a magyar közigazgatási hatósághoz, a hatóság köteles gondoskodni arról, hogy az ügyfelet joghátrány ne érje a magyar nyelv ismeretének hiánya miatt. Törvény az e bekezdésben foglalt rendelkezés alkalmazását az itt nem szabályozott esetekben is kötelezővé teheti.*”

A Ket. 60. §-a alapján „*Ha az ügyfél vagy az eljárás egyéb résztvevője által használt idegen nyelvet az ügyintéző nem beszéli, tolmácsot kell alkalmazni. Ha az ügyintéző beszéli az idegen nyelvet, a többi ügyfél és az eljárás egyéb résztvevője érdekében tolmácsot kell alkalmazni, kivéve, ha ők is beszélnek az adott idegen nyelvet. Ennek tényét a jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell.*”

A panaszos kifogásolta, hogy a rendőrkapitányságon hiába kérte, hogy másnap hadd mehessen vissza ügyvéd és tolmács kíséretében, ezt megtagadták a rendőrök.

A kapitányságvezető szám nélküli *-n kelt jelentése szerint, amíg a panaszos ingerült volt az intézkedés során, addig nem kommunikált magyar nyelven, de később lehetséges volt vele magyar nyelven beszélni. A kapitányságvezető a jelentésében a tolmács kirendelésének elmaradását azzal indokolta, hogy a panaszost gyanúsítottként nem hallgatták meg, így ügyvéd kirendelésére sem került sor. A Rendőrkapitányságon a panaszossal történt beszélgetés során kiderült, hogy érti és beszél a magyar nyelvet. A panaszos az előállítás során nem került elhelyezésre az előállító helyiségben, a folyosón fogatosították vele szemben az intézkedést.

A fentiek alapján indokolatlan és szükségtelen lett volna tolmács értesítése, ezért a panasz alaptalan.

5) A mobiltelefonját nem használhatta

Az Rtv. 17. § (1) bekezdése szerint „*A rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.*”

Az Rtv. 18. § (1) bekezdése szerint „*A fogvatartott részére biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy egy hozzátartozóját vagy más személyt értesítsen, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti az intézkedés célját. Ha a fogvatartott nincs abban a helyzetben, hogy e jogával élhessen, az értesítési kötelezettség a rendőrséget terheli. Ha a fogvatartott fiatalkorú vagy gondnokság alá helyezett, haladéktalanul értesíteni kell törvényes képviselőjét vagy gondnokát.*”

Az Rtv. 97. § h) pontja szerinti „*E törvény alkalmazásában*

h) fogvatartott: akit törvény, illetőleg törvény alapján kiadott hatósági határozat alapján a szabad mozgáshoz és tartózkodási hely szabad megválasztásához való jogában korlátoznak (örizetbe vett, előzetesen letartóztatott, közbiztonsági őrizetben lévő, elfogott és előállított, elővezetett);”

A panaszos sérelmezte, hogy a mobiltelefonját nem használhatta, mert azt elvették tőle, illetve kifogásolta, hogy kérése ellenére nem engedték meg, hogy feleségét értesítse.

A kapitányságvezető szám nélküli *-n kelt jelentése szerint a panaszos mobilját nem vették el, folyamatosan biztosítva volt számára annak használata, bármelyik hozzátartozóját értesíthette volna. Ezt támasztja alá az a tény is, hogy azon keresztül beszélt a lányával, majd később saját elhatározásából nem fogadta a lánya hívását.

(A panaszost habitusából adódóan még a lánya sem tudta megnyugtatni a telefonon keresztül, agresszívan beszélt vele is, majd nem fogadta a hívásait.)

A panaszos telefonjának elvételét az sem indokolta, hogy előállítást fogatosítottak vele szemben a rendőrök, hiszen nem helyezték előállító helyiségbe. Letéti jegyzék elkészítése is indokolatlan lett volna, hiszen nem történt befogadás.

A fentiek alapján a rendőrségi jelentéseket, mint közokiratot fogadtam el, így a panasz e tekintetben is alaptalan.

6) Az intézkedő rendőrök hangneme

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés szerint „*A rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.*”

Az Etikai Kódex 1. pontjának második része alapján *„Önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.”*

Az 5. pont szerint: *„A rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.”*

A 7. pont utolsó mondata szerint: *„Tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”*

A panaszbeadvány szerint tegeződve, durva hangnemben beszéltek a panaszossal a Rendőrkapitányságon.

Megállapítható, hogy a fentiekben hivatkozott jogszabályhely kötelezettséget ró a rendőrségre, miszerint az intézkedő rendőröknek a fennálló pozitív, tehát alapjogvédelmi kötelezettségen túl, tartózkodniuk kell minden olyan magatartástól és cselekménytől, mely az Rtv. 15. §-ának összevetésében is – az intézkedéssel szükségesen vagy elkerülhetetlenül együtt járó jogkorlátozás mértékén túl – indokolatlan vagy szükségtelen, vagy akár túlzott jogsérelmet okoz az intézkedés alá vont állampolgárok alapvető jogaiban, így különösen emberi méltóságukban.

Az intézkedő rendőröktől – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaitól – minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. A rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége, ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A kapitányságvezető szám nélküli *-n kelt jelentése szerint a helyszíni intézkedést foganatosító, és a rendőrkapitányságon a panaszossal kommunikáló bűnügyes kollégák kulturált bánásmódban részesítették a panaszost annak ellenére, hogy a panaszos mindkét helyen ingerült volt és (ukránul) kiabált.

A kulturálatlan hangnem tekintetében a rendőri jelentést, mint közokiratot fogadtam el a panaszos állításával szemben, így a panasz a fentiek alapján alaptalan.

VI.

Az Rtv. 93/A. § (7) bekezdés második mondata alapján:

„Ha az országos rendőrfőkapitány, valamint a belső bűnmegelőzési és büntfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, illetve a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója határozatban eltér a Testület állásfoglalásától, ezt köteles megindokolni.”

- 1. A Panasztestület meggyőződése szerint a konkrét esetben hiányzott az előállítás jogalapja. Meglátása szerint a kikerülő rendőrök semmi olyan információ birtokába nem jutottak, amely a bejelentésben szereplő gyanút megerősítette volna, ami miatt szükség lett volna további intézkedésre (a panaszos előállítására.)**

A Panasztestület álláspontjával nem értek egyet.

A Rendőrkapitányság vezetőjének átiratában foglaltak szerint az ügynevezett állampolgársági ügyben kialakított eljárásrend szerint az illetékes Kormányablak

kormánytisztviselője tett bejelentést a Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztályvezető szolgálati mobiltelefonjára. A bejelentés alapján felmerült a Btk. 342. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt intellektuális közokirat-hamisítás büntett gyanúja, így a bűnügyi osztályvezető arra utasította a szolgálatirányító parancsnokot, hogy a Járási Hivatalba küldjön járórt annak érdekében, hogy a bejelentésben foglaltakat pontosítsa és a szükséges további intézkedéseket tegye meg. A szolgálatirányító parancsnok két fős járórt küldött a helyszínre, akiket a kormánytisztviselő fogadott, és megerősítette a korábban tett bejelentésében elmondottakat. Az intézkedő járőr részére átadta az esetről felvett hivatalos feljegyzést, valamint a rendelkezésükre álló rendszerből kinyert okmányadatokat. A panaszos nagyon ideges volt, vele szemben az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján igazoltatás és a 29. § (6) bekezdésében rögzített ruházatátvizsgálás intézkedést foganatosított. A panaszossal közölték, hogy az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontjában rögzítettek alapján előállítják az illetékes rendőrkapitányságra. A panaszossal az intézkedő rendőr közölte, hogy gyanú merült fel arra vonatkozóan, hogy intellektuális közokirat-hamisítás büntettet követett el, és ennek tisztázása céljából kerül sor az előállítására. Az, hogy a magyar nyelvet nem beszéli az előállítás indokaként nem hangzott el. (Az ugyan felmerülhet, hogy a panaszos csekély magyar nyelvi ismerete folytán ezt értette, ugyanis az állampolgárság megszerzésével kapcsolatos ügyek egyik vizsgálendő kérdése a magyar nyelv ismerete.) Az előállítás szükségességét az indokolta, hogy bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt az ügy körülményeinek tisztázása nem volt lehetséges a helyszínen, még minimális mértékben sem.

Hangsúlyozandó, hogy az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontjának alkalmazására okot adó gyanú a kormánytisztviselő adatközlése alapján fogalmazódott meg. Miután a kormánytisztviselő a kikerkező rendőrök előtt is megerősítette a korábban tett állítását, a további rendőri intézkedés semmiképpen sem volt indokolatlannak tekinthető. Ebben a körben a Panasztestület a kormánytisztviselő tévedéseire, mulasztására hivatkozott az állásfoglalásában, azonban a rendőri intézkedés elleni panasz elbírálása iránt zajló eljárásban a külső személyek érdekkörébe felmerülő körülmények értékelésére nincs mód.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a rendőrök a panaszt kellő jogalap birtokában állították elő, ezért a Panasztestület állásfoglalásával nem értek egyet.

2. A Panasztestület megállapította, hogy az előállítással kapcsolatos hiányos szóbeli tájékoztatás miatt sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

A Panasztestület megállapításával az alábbi indokok alapján nem értek egyet.

Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés szerint a rendőrök közölték a panaszossal, hogy bűncselekmény gyanúja miatt állítják elő.

A kapitányságvezető jelentése cáfolta a panaszos azon állítását, amely szerint azért került sor az előállítására, mivel a magyar nyelvet nem beszéli. Az előállítás indokaként ez a kijelentés nem hangzott el, ezt a panaszos érthette félre csekély magyar nyelvi ismerete folytán. A jelentés szerint a bűnügyes kolléganő, * tájékoztatta a panaszos lányát telefonon, hogy az előállítás célja annak tisztázása, hogy a panaszos a magyar állampolgárságát milyen körülmények között szerezte.

A Panasztestület megállapításával nem értek egyet, álláspontom szerint a panaszos előállítással kapcsolatos tájékoztatása megtörtént.

3. A Panasztestület indokoltnak tartotta megállapítani a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogának sérelmét a mobiltelefon használatára vonatkozó panaszosi kifogással kapcsolatban.

A Panasztestület megállapításával az alábbi indokok alapján nem értek egyet.

A kapitányságvezető jelentése szerint a panaszos mobilját nem vették el, folyamatosan biztosítva volt számára annak használata, bármelyik hozzátartozóját értesíthette volna. Ezt támasztja alá az a tény is, hogy annak segítségével beszélt a lányával, majd később saját elhatározásából nem fogadta a lánya hívását.

(A panaszost habitusából adódóan még a lánya sem tudta megnyugtatni a telefonon keresztül, agresszívan beszélt vele is, majd nem fogadta a hívásait.)

A panaszos telefonjának elvételét az sem indokolta, hogy előállítást foganatosítottak vele szemben a rendőrök, hiszen nem helyezték előállító helyiségbe. Letéti jegyzék elkészítése is indokolatlan lett volna, hiszen nem történt befogadás.

A Panasztestület megállapításával nem értek egyet, a rendőri jelentésben foglaltak szerint a panaszos használhatta mobiltelefonját, az nem került elvételre tőle.

VII.

A Panasztestület az állásfoglalása elkészítése során a panaszos igazoltatását is megvizsgálta.

Tekintettel arra, hogy a panaszos ezt a kérdéskört nem sérelmezte, a beadványában csupán tényként állapította meg, ezért azt – figyelemmel a Ket. 35. § (1) bekezdésére – érdemben nem vizsgáltam. Továbbá a Fővárosi Törvényszék már korábbi – 20.K.31.855/2011/8. számú – ítéletében kimondta, hogy „*A bíróság e körben jegyzi meg, hogy az alperesi határozat kizárólag a felperes panaszában foglaltakra kell, hogy reagáljon függetlenül attól, hogy a Független Rendészeti Panasztestület esetlegesen a felperes panaszát meghaladóan más jellegű jogkérdésekben is állást foglal.*”.

A Kúria Kfv.III.37.807/2013/4. számú ítélete a fentieket alátámasztja, amely szerint „*(...) A FRP-nek az előállítás időtartamára vonatkozó megállapításra nézve rögzítette, hogy e körben a felperes nem terjesztett elő panaszt, ezért annak jogszerűségéről nem kellett döntenie.*

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Döntésem az alábbi jogszabályokon alapul:

- Magyarország Alaptörvénye II. cikk és a IV. cikk;
- A polgári perrendtartásról szóló 1952. törvény 195. § (1) bekezdése, 330. § (2) bekezdése;
- A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 29. § (1) bekezdése, 50. § (1) bekezdése, 51. § (2) bekezdés II. fordulata, a 100. § (1) bekezdés e) pontja, a 109. § (1) bekezdés a) pontja, a 10. § (1) bekezdése, a 60 § (1) bekezdése;
- A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 13. § (1) bekezdése, 15. § (1) bekezdése, 11. § (1) bekezdése, 33. § (2) bekezdés b) pontja, 33. § (4) bekezdése, 1. § (2) bekezdés 4. pontja, 2. § (1) bekezdése, 17. § (1) bekezdése, 18. § (1) bekezdése, 97. § h) pontja;
- A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 8. § (1) és (2) bekezdései, 9. § (1) bekezdése;

- a magyar állampolgárságról szóló 1993. évi CV. törvény 4. § (1) bekezdés e) pontja, 4/A. § (1) bekezdése és (2) bekezdés c) pontja,
- Etikai Kódex 1. 5. és 7. pontja.
- A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 342. § (1) bekezdés c) pontja.

Budapest, 2016. június 23.

**Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos**